

OSNOVNE INFORMACIJE O ORGANIZACIJI

CEPORA – Centar za pozitivan razvoj dece i omladine je organizacija građanskog društva, osnovana 2011. godine, sa sedištem u Beogradu.

VIZIJA UDRUŽENJA

Vizija udruženja je da svako dete ima optimalne uslove za pozitivan razvoj.

MISIJA UDRUŽENJA

Misija udruženja je da se primenom savremenih znanja nauke o prevenciji unapredi emocionalni i socijalni razvoj dece i omladine.

CILJEVI UDRUŽENJA

Udruženje ostvaruje ciljeve u oblasti obrazovanja i vaspitanja, socijalne zaštite, omladinskog rada, kulture, zdravlja i bezbednosti dece i omladine.

Ciljevi udruženja su:

- 1) stvaranje uslova za pozitivan razvoj dece i omladine;
- 2) primena savremenih znanja i principa nauke o prevenciji;
- 3) unapređenje emocionalnog i socijalnog razvoja dece i omladine; i
- 4) prevencija emocionalnih i problema ponašanja dece i omladine.

VREDNOSTI UDRUŽENJA

- privrženost
- posvećenost
- stručnost
- inovativnost
- efektivnost

Tim CEPORA čine stručnjaci sa višegodišnjim iskustvom direktnog rada sa decom i mladima iz različitih ciljnih grupa, vođenju programa i projekata i iskustva u naučno-istraživačkom radu.

Godišnji izveštaj prikazan je kroz analizu rezultata u dve celine:

1. Organizacioni razvoj
2. Programski razvoj

ORGANIZACIONI RAZVOJ

LJUDSKI RESURSI

Tokom 2023. godine, zaposlili smo jednog projekt menadžera, čime je broj stalno zaposlenih u udruženju porastao na dva. U pitanju je kandidat koji je tokom 2022/2023 .godine bio uključen u rad organizacije preko programa „Moja prva plata“. Od oktobra 2023. godine, jedna osoba je uključena u rad organizacije preko programa „Moja prva plata“ na radnom mestu omladinskog radnika. Pored stalno zaposlenih, u radu udruženja je tokom 2023. godine aktivno učestvovalo 19 stalnih saradnika i 113 volontera.

PROSTORNI RESURSI

Pored prostorija udruženja, za potrebe direktnog rada sa korisnicima oslanjali smo se na saradnike iz zajednice. U pitanju su prostorije GO Vračar i KZM Vračar, Centra za zaštitu odojčadi, dece i omladine Beograd, Centra za socijalno-preventivne aktivnosti GRiG, Miljenko Dereta (Građanske inicijative), Magacin, Kuća ljudskih prava. Za potrebe izvođenja predstave „(Ne)vidljivi“, prostor nam je ustupalo i malo pozorište „Duško Radović“, a Klub Gavez nam je, tradicionalno, ustupio prostor za organizaciju godišnje radionice za decu i mlade korisnike Razvojno-preventivnog centra.

PROJEKTI

Tokom 2023. godine aktivno smo sprovodili 19 lokalnih, nacionalnih i međunarodnih projekata.

JAČANJE KAPACITETA

U periodu od juna do septembra 2023. godine učestvovali smo u procesu procene organizacije kroz *Matricu organizacionog razvoja* – kompleksan instrument samoprocene koji razvijaju Građanske inicijative. Ova matrica prati četiri pravca organizacionog razvoja i analiza se radi tako što veliki broj saradnika organizacije (upravni odbor, izvršni direktor, zaposleni, saradnici i volonteri) popunjavaju matricu nezavisno i anonimno, a eksterni ekspert spaja i analizira odgovore, te nam za svaku oblast daje preporuke za unapređenje. Na osnovu rezultata analize, priredili smo Strateški plan za period 2024 – 2026, sa planom da, tokom 2024. godine, obezbedimo spoljnu podršku za obuhvatan proces strateškog planiranja.

Tokom 2023. godine, naši saradnici su pohađali sledeće programe/aktivnosti usavršavanja:

- Pravne obaveze organizacija prilikom organizovanja terenskih aktivnosti (13.02), radionica u okviru programa „House in Order“ (PartnersGlobal), učesnik Lidija Bukvić
- Upravljanje u organizacijama civilnog društva (21-24.04), trening u okviru programa „Zajedno za aktivno građansko društvo“ (Građanske inicijative), učesnik Branislava Popović-Čitić

- Omladinski rad u kriznim situacijama (11.05.), sastanak u organizaciji Nacionalne asocijacije praktičara/ki omladinskog rada, učesnici: Lidija Bukvić, Marija Trajković, Marija Radović, Milica Arnautović, Maša Čalošević
- Upravljanje ljudskim resursima u organizacijama civilnog društva: radni kolektiv kao siguran prostor (u nesigurnim vremenima) (21-23.06), trening u okviru programa „Zajedno za aktivno građansko društvo“ (Građanske inicijative), učesnik Marija Trajković
- Bazični koncepti za alternativnu podršku u krizi (26.06. i 05.07.), obuka u organizaciji Centra za zaštitu dece i omladine Beograd – organizacione jedinica Savetodavno-telefonske linije, učesnik Marija Jovanović
- Trening za pripremu projekata za organizacije civilnog društva (20-23.07), trening u organizaciji RYCO, učesnik Marija Jovanović
- Empowering civil society: Mastering the art of storytelling, social media and multimedia (21.07), onlajn trening u organizaciji GI-TOC i OEBS, učesnici Lidija Bukvić i Iva Gajin
- Iza ogledala – mentalno zdravlje mladih i omladinskih radnika (01.-03.10), trening u organizaciji Grupe „Hajde da ...“, učesnik Dragan Đorđević
- Informacija kao zajednica (26.10., 10.11), trening u organizaciji Centra za građansko delovanje, učesnici Iva Gajin, Nađa Čelić
- Unapređenje internih mehanizama organizacije za očuvanje bezbednosti dece (12.10), onlajn obuka u organizaciji Užičkog centra za prava deteta i MODS, učesnici Marija Trajković i Iva Gajin
- Sport za razvoj: osnažimo mlade kroz sport u omladinskom radu (16.10, 26-29.10), obuka u organizaciji NAPOR i GIZ, učesnik Marija Jovanović
- Trening „Izgradnja kapaciteta o UN agendi Mladi, mir i bezbednost“ (26.-29.11) u organizaciji RYCO, OEBS, KOMS, učesnik Nevena Jarić
- Trenerski kamp za karijerne praktičare (4-5.12), trening u organizaciji Novosadskog edukativnog centra, učesnik Iva Gajin
- Trening „Rodna ravnopravnost u rukama omladinskog_e radnika_ce (RRROR)“ (04-06.12.), u organizaciji NAPOR i Centar E8, učesnik Nevena Jarić
- Mladi između pritiska i podrške – omladinski rad na delu (8-10.12), trening u organizaciji Centra za omladinski rad, učesnik Iva Gajin
- Trening „Prevencija suicida kod mladih“, (11.12.) u organizaciji Omladinskog centra OPENS, učesnik Nevena Jarić

NAGRADE I PRIZNANJA

Tokom 2023. godine uručena su nam sledeće nagrade/priznanja:

- *Zvezda Beograda 2022*
Dobitnici smo nagrade „Zvezda Beograda 2022“ za projekat „Osnaživanje za samostalan život: servisi podrške za mlade bez roditeljskog staranja“. Nagrada nam je uručena 05.04.2023. godine od strane Kancelarije za mlade Grada Beograda, a na predlog Sekretarijata za socijalnu zaštitu Grada Beograda koji je finansijski podržao ovaj projekat u 2022. godini.

– *Hvale vredan NAPOR*

Dobitnici smo nagrade „Hvale vredan napor“ kao primer najbolje prakse na temu Kultura u omladinskom radu. Nagrada nam je dodeljena 26.02.2023. godine od strane Nacionalne asocijacije praktičara/-ki omladinskog rada za aktivnosti omladinskog rada koje smo sproveli u oblasti kulture tokom 2022. godine.

– *KViS*

Osvajili smo prvu nagradu na Osmom nacionalnom takmičenju dobrih praksi u oblasti karijernog vođenja i savetovanja za „Servis za razvoj karijere“. Nagrada nam je uručena 25.10.2023. na Nacionalnoj Euroguidance konferenciji „Karijerno vođenje i savetovanje u Republici Srbiji i Evropi“.

Zahvalnice dobijene tokom 2023. godine:

- Centar Zvezda – Centar za socijalnu integraciju dece i mladih (mart 2023)

SARADNJA SA LOKALNOM ZAJEDNICOM

Kontinuirano negujemo saradnju sa različitim akterima. Tokom 2023. godine saradivali smo sa različitim organizacijama i institucijama iz javnog, civilnog i biznis sektora.

Organizacije civilnog društva

- Centar za socijalno-preventivne aktivnosti GriG, zajednički projekat
- Udruženje mladih „Moj krug“, zajednički projekat
- Ulice za bicikliste, obuke za korisnike CPM
- Udruženje hranitelja Beograd, izvođenje predstave „Propuštena šansa“, učešće na okruglom stolu „Realni problemi u hraniteljstvu“ (17.05)
- Komora socijalne zaštite, akreditacija tribina
- Centar za integraciju mladih, prisustvo na konferenciji povodom Međunarodnog dana dece u uličnoj situaciji (12.04)
- Centar Zvezda, prisustvo na 10. rođendanu (11.03)
- Udruženje Kokoro, obuka za uvođenje programa vršnjačkog mentorstva (11-14.03)

Institucije kulture

- Malo pozorište „Duško Radović“, sala za izvođenje predstave „(Ne)vidljivi“
- Prostor „Miljenko Dereta“, sala za izvođenje predstave „Propuštena šansa“
- Kulturni centar „Magacin“, prostor za probe
- Narodni muzej, organizacija radionica za učesnike različitih programa

Gradska i lokalna samouprava

- GO Vračar, ustupanje sale (izvođenje predstave „Propuštena šansa“, konferencija „Da se život i zakon slože – unapređenje postinstitucionalne podrške mladim odraslim u sistemu socijalne zaštite“, diskusije sa studentima „Mladi protiv organizovanog kriminala“)

Javni sektor

- Grad Beograd – Sekretarijat za socijalnu zaštitu, aktivno učešće na konferenciji koju smo organizovali
- Gradski centar za socijalni rad u Beogradu, aktivno učešće na konferenciji koju smo organizovali
- Centar za zaštitu odojčadi, dece i omladine Beograd – prostor za probe i obuke

Biznis sektor

- Kompanija BlackRock Inc. – individualne donacije, volontiranje – radionice, instrumentalno mentorstvo, obuke

UČEŠĆE U RADU NACIONALNIH SAVEZA

Punopravna smo članica sledećih nacionalnih saveza:

- Nacionalna asocijacija praktičara/ki omladinskog rada (NAPOR)
- Krovna organizacija mladih Srbije (KOMMS)
- Mreža organizacija za decu Srbije (MODS)
- Nezavisna kulturna scena Srbije (NKSS)

NAPOR

Aktivno smo, kao punopravni član NAPOR-a, učestvovali u različitim procesima ovog saveza.

- Učestvovali smo na godišnjoj skupštini (Marija Trajković)
- Učestvovali smo u dvodnevnom onlajn konsultacijama za potrebe revizije Priručnika za osiguranje kvaliteta programa omladinskog rada: standardi, indikatori, izvori verifikacije, mere unapređenja (Lidija Bukvić, Branislava Popović-Ćitić)
- Izradili smo predlog kompletnog standarda koji se odnosi na dobrovoljno i aktivno učešće mladih, kao jednom od osnovnih principa omladinskog rada (Lidija Bukvić, Branislava Popović-Ćitić)
- Od ove asocijacije nagrađeni smo za sprovedene aktivnosti omladinskog rada u oblasti kulture tokom 2022. godine (nagrada „Hvale vredan napor“)
- Svoja iskustva u realizaciji projekata iz oblasti kulturnih delatnosti za decu i mlade, a podržanih od strane Ministarstva kulture RS u periodu od 2018. do 2022. godine, podelili smo u okviru fokus grupe koju je Napor organizovao u cilju istraživanja uticaja sprovedenih aktivnosti na mlade na margini (Iva Gajin)
- Izabrani smo po drugi put za autore i trenere u okviru obuke za omladinske lidere/-ke, i to za realizaciju modula koji se odnosi na Osnove komunikacije i prihvatanja različitosti (Lidija Bukvić i Vesna Popović)
- Pozvani smo da damo smernice za koncipiranje studijskog programa master akademskih studija Omladinski rad (Branislava Popović-Ćitić, Lidija Bukvić)
- Učestvovali smo na sastanku omladinskih radnika i liderki Omladinski rad u kriznim situacijama (Lidija Bukvić, Marija Trajković)

KOMS

U 2023. godini u radu KOMS-a učestvovali smo kroz rad godišnje skupštine saveza (predstavnik Nevena Jarić).

MODS

U 2023. godini u radu KOMS-a učestvovali smo kroz rad godišnje skupštine saveza (predstavnik Iva Gajin).

NKSS

U 2023. godini u radu KOMS-a učestvovali smo kroz rad međuskupštine saveza (predstavnik Vesna Popović).

ZAGOVARAČKE INICIJATIVE

Tokom 2023. godine naša nastojanja u domenu javnog zagovaranja išla su u pravcu unapređenja položaja dece i mladih bez roditeljskog staranja u sistemu socijalne zaštite, ali i unapređenje kvaliteta rada sa osetljivim grupama mladih u oblasti omladinskog rada.

Kada je u pitanju oblast socijalne zaštite, bavimo se kontinuiranim razvojem naših programskih aktivnosti koje prate potrebe dece i mladih bez roditeljskog staranja tokom smeštaja, a kojima se dopunjuju usluge sistema. Osim toga, direktno smo usmereni na zagovaranje u domenu podrške mladima koji napuštaju domove i hraniteljske porodice, te smo nastojali da integrišemo sistem podrške ovim mladima tokom procesa njihovog osamostaljivanja. Uložili smo značajne napore u pravcu unapređivanja saradnje civilnog i javnog sektora u pružanju usluga, uz nastojanje da motivišemo javni sektor da civilni vidi kao partnere i uvaži našu ekspertizu (i ekspertizu drugih OGD) u ovom domenu, te da aktivno upućuje mlade na usluge OGD koje su dugoročno dostupne (od 2019. godine u ovoj oblasti nastupamo kroz neformalnu mrežu Krug podrške koju smo kreirali sa još dve OGD). U ove svrhe organizovali smo raznovrsne događaje:

- tribinu za promociju usluga koje pruža naša neformalna mreža Krug podrške
- izvođenje predstave Propuštena šansa za javnost i stručnjake socijalne zaštite
- 17 sastanaka sa predstavnicima opštinskih odeljenja Gradskog centra za socijalni rad Beograd
- sastanke sa predstavnicima Sekretarijata za socijalnu zaštitu i održavana je redovna komunikacija sa stručnjacima
- niz gostovanja u medijima (bez ili sa mladima), učestvovali smo u kreiranju televizijskih priloga o ovoj temi i pričama naših mladih, slali smo saopštenja o našim aktivnostima
- učešće na događajima koje organizuju drugi akteri u sistemu socijalne zaštite

Kada je u pitanju oblast omladinskog rada, zagovarali smo za uvođenje profesionalnih principa u radu sa mladima iz različitih osetljivih grupa, i to kroz:

- kontinuiranu promociju naše prakse (kao primera dobre prakse u ovoj oblasti),

-
- neposrednu komunikaciju sa drugim OGD koje sprovode omladinski rad,
 - učešće u obučavanju omladinskih lidera na nacionalnom nivou
 - učešće u radnim grupama usmerenim na unapređenje standarda kvaliteta programa omladinskog rada
 - pregovaranje sa donosiocima odluka (održan sastanak sa Rektoratom Univerziteta u Beogradu u vezi sa akreditacijom master studijskog progama omladinskog rada).

FILANTROPIJA

- Centar za zaštitu odojčadi, dece i omladine

U okviru saradnje sa Centrom za zaštitu odojčadi, dece i omladine, a zahvaljujući našim aktivnostima mobilizacije lokalne zajednice, obezbedili smo za ovu ustanovu donaciju u vidu četiri novogodišnje jelke i pratećih novogodišnjih ukrasa od kompanije eFront (u sastavu međunarodne korporacije BlackRock), kao i toplu vitrinu od kompanije Polimark grupa.

PROGRAMSKI RAZVOJ

CEPORA je tokom 2023. godine realizovala aktivnosti u sklopu sedam programa, od čega su četiri programa direktnog rada i tri programa jačanja kapaciteta.

Programi direktnog rada:

1. Razvojno-preventivni centar
2. Edukativno-preventivni centar
3. Centar podrške za mlade
4. Ceporin omladinski centar

Programi jačanja kapaciteta:

1. Program profesionalnog usavršavanja
2. Program međunarodne saradnje
3. Program naučno-istraživačkog rada

RAZVOJNO-PREVENTIVNI CENTAR

Razvojno-preventivni centar je program koji se u kontinuitetu sprovodi od jula 2013. godine u saradnji sa Centrom za zaštitu odojčadi, dece i omladine Beograda. Opšti cilj programa je unapređivanje kvaliteta domskog života dece bez roditeljskog staranja, kroz stvaranje i razvijanje okruženja koje podstiče i podržava njihov pozitivan razvoj, samostalnost i socijalnu integraciju. Program se bavi sprovođenjem aktivnosti razvojnog, edukativnog, sportskog, preventivnog, drmaskog i kreativnog karaktera sa decom bez roditeljskog staranja koja se nalaze na domskom smeštaju. Programom su obuhvaćena deca sa smeštaju u Centru za zaštitu odojčadi, dece i omladine u Beogradu (dom „Drinka Pavlović“, dom „Jovan Jovanović Zmaj“, dom „Moša Pijade“, Prihvatilište za urgentnu zaštitu dece od zlostavljanja i zanemarivanja), uzrasta od 3 do 26 godina.

Radionice u domovima

Tokom 2023. godine u domovima su se radionice realizovale na nedeljnom nivou u trajanju od po 90 – 120 minuta sa ukupno 7 grupa dece i mladih. U domu „Jovan Jovanović Zmaj“ su realizovane radionice za dve grupe dece i mladih, od 7 do 14 i od 15 do 26 godina. U obe grupe se uključuju i deca i mladi koji se nalaze na smeštaju u Prihvatilištu za urgentnu zaštitu dece od zlostavljanja i zanemarivanja. Sa ovim grupama je tokom godine ukupno realizovano 70 radionica razvojnog, edukativnog, dramskog i sportskog tipa. Ukupan broj volontera koji su se uključili u rad ovih grupa tokom godine je 22, a broj dece je 43. U domu „Moša Pijade“ su se radionice realizovale sa ukupno 3 grupe dece i mladih. Jedna je obuhvatala rad sa decom uzrasta od 3 do 6 godina, druga sa decom uzrasta od 7 do 14 i treća sa mladima uzrasta od 15 do 26. Ukupan broj realizovanih radionica tokom 2023. godine iznosi 75, broj volontera koji je bio uključen u rad sa grupama je 45, a broj dece i mladih

iznosio je 44. Sa grupama su susreti, pored standardne lokacije doma, održani i u zajednici (bioskop, pozorište, muzej). U domu „Drinka Pavlović“ radionice su realizovane sa dve grupe dece i mladih. Jedna grupa obuhvatala je decu uzrasta od 3 do 6 godina, a druga decu i mlade od 7 do 26. Ukupan broj realizovanih radionica sa obe grupe iznosi 44, broj aktivnih volontera u obe grupe je bio 50, a ukupan broj dece aktivnih na radionicama je 45. Tokom druge polovine 2023. godine, u saradnji sa Narodnim muzejem su realizovane 2 radionice sa decom i mladima iz domova „Drinka Pavlović“ i „Moša Pijade“. Trajanje radionica iznosilo je 60 – 90 minuta, ukupan broj prisutne dece je bio 11, a broj volontera je iznosio 12. Tokom radionica, deca i volonteri su imali priliku da prisustvuju vođenim turama kroz izložbe „Nevidljiva umetnost“ i „Skulpture srpske i jugoslovenske umetnosti“. Nakon razgledanja i razgovora o postavkama, za učesnike je pripremljena radionica koja je na kreativan način sumirala naučeno.

Podrška u obrazovanju

Tokom druge polovine 2023. godine je na osnovu potreba osoblja i korisnika domova iznikla aktivnost koja se realizuje jednom nedeljno u trajanju od 120 minuta. Sa grupom dece se radi na usvajanju školskog gradiva i razvoju veština koje su neophodne za kreiranje i održavanje navike učenja. Cilj aktivnosti je da sa decom i mladima u sigurno okruženju istražimo i unapredimo veštine učenja koje će im koristiti u postizanju uspeha u sistemu obrezovanja. Lokacija susreta je bila Prihvatilište za urgentnu zaštitu dece od zlostavljanja i zanemarivanja. Ukupan broj susreta iznosio je 5, broj aktivnih volontera je 5, a ukupan broj dece koja su korisnici aktivnosti iznosio je 9.

Ušuškavanje

Usled izmena koje su se dešavale u okviru Centra za zaštitu odojčadi, dece i omladine (Zvečanska) u domovima su se uz decu školskog uzrasta našla i deca uzrasta 3 do 6 godina. U skladu sa njihovim potrebama od druge polovine 2023. godine započelo se sa realizacijom aktivnosti koja nosi naziv „Ušuškavanje“. Aktivnost je namenjena deci od 3 do 14 godina i redovno se realizuje u domu „Moša Pijade“ dva puta mesečno. Jednom je realizovana i za grupu dece koja se nalaze na smeštaju u domu „Drinka Pavlović“. Grupa volontera se okupi u terminu koji je rezervisan za uspavljivanje dece i u mirnoj atmosferi pogodnoj za spavanje čita bajke. Čitanje bajki pred spavanje u sigurnom prostoru ima brojne benefite za korisnike kao što su: razvoj jezičkih veština, razvijanje mašte i kreativnosti, razvoj moralnih vrednosti, podsticanje pažnje i koncentracije, međusobno povezivanje i kreiranje rutine pred spavanje. Cilj aktivnosti je da se u skladu sa potrebama grupe radi na socijalno-emocionalnom razvoju dece od najranijeg uzrasta. Ukupan broj susreta tokom 2023. je 5, broj aktivnih volontera je 17, a broj dece koja su prisustvovala aktivnosti je 31.

Stručni saradnici: Teodora Janković, Dragana Radusilović, Uroš Kuzmanović, Miona Mucić, Dragan Đorđević, Nevena Jarić, Iva Gajin, Emilija Šavija, Maša Čalošević i Marija Jovanović
Supervizori: Vesna Popović, Branislava Popović-Ćitić, Lidija Bukvić
Direktor programa: Iva Gajin

EDUKATIVNO-PREVENTIVNI CENTAR

Aktivnosti u okviru Edukativno-preventivnog centra podrazumevaju neposredan rad sa decom i omladinom u školskom okruženju i imaju za cilj unapređenje znanja i razvijanje veština reagovanja u problemskim situacijama. Ključne teme koje su ovim aktivnostima obuhvaćene su: emocionalna pismenost, empatija, kontrola emocija, tehnike kontrole ljutnje, prevazilaženje straha i anksioznosti, aktivno slušanje, asertivna komunikacija, rešavanje konflikata, vršnjačko i digitalno nasilje, odupiranje pritisku vršnjaka, diskriminacija, tolerancija, upotreba alkohola i droga, huliganizam, kockanje i igre na sreću, upotreba interneta, donošenje odluka, kritičko mišljenje, aktivizam mladih, samokontrola, nenasilna komunikacija, vršnjačka podrška, saradnja i timski rad. Aktivnosti se sprovode kroz nekoliko modaliteta rada koji se razlikuju u pogledu strukture, dinamike i intenziteta. Sprovodimo predavanja i edukativne radionice, treninge socijalnih veština, preventivne programe, edukativne predstave

Predavanja i edukativne radionice

Tokom 2023. godine realizovano je 11 radionica i jedno predavanje, čime je obuhvaćeno 254 učenika.

- Radionica „Ne govoru mržnje“ održana je za učenike Tehničke škole za dizajn kože (20.02.2023.), na inicijativu same škole, a u sklopu obeležavanja Međunarodnog dana borbe protiv vršnjačkog nasilja u školi. Radionici je prisustvovalo 25 učenika (Iva Gajin i Nina Trišić).
- Predavanje „Ne govoru mržnje“ održano je za učenike Treće beogradske gimnazije u sklopu Filmskog festivala koji svake godine tradicionalno organizuje ova škola (04.04.2023.). Predavanju je prisustvovalo oko 30 učenika (Lidija Bukvić, uz asistenciju Marije Radović i Ive Gajin).
- Radionica „Prihvatanje i poštovanje različitosti“ održana je u dve škole (5 odeljenja, ukupno 126 učenika), i to: OŠ „Plavi krug“ u okviru Obrazovnog sistema „Crnjanski“ (11.05.2023. i 12.05.2023.), četiri odeljenja (tri odeljenja šestog i jedno odeljenje osmog razreda), ukupno 108 učenika (Iva Gajin i Nina Trišić) i u 14. beogradskoj gimnaziji (15.05.2023.), jedno odeljenje (prvi razred), 18 učenika (Lidija Bukvić)
- Radionica „Prihvatanje i poštovanje različitosti“ održana je u pet odeljenja prvog razreda OŠ „Milena Pavlović-Barili“, za ukupno 73 učenika (07.06. jedno odeljenje, 08.06. dva odeljenja i 09.06. dva odeljenja). (Marija Radović, Iva Gajin, Tamara Jovanović)
- Radionica „Znanjem do tolerancije“ održana je u Drvo art školi (**datum**). Radionici je prisustvovalo 25 učenika (Marija Radović)

Edukativne predstave

Tokom 2023. godine realizovano je 15 izvođenja naših edukativnih predstava za preko 560 učenika.

- Forum predstava „Da li si mogao drugačije“ izvedena je u četiri srednje škole: Savremena gimnazija (23.01.2023.), Tehnička škola za dizajn kože (24.01.2023.), Srednja turistička škola (26.01.2023.) i Zubotehnička škola Beograd (14.06.2023.) na kojima je prisustvovalo oko 130 učenika različitih razreda.

- Predstava „Nevidljivi“ izvedena je ukupno 11 puta u 6 srednjih škola: Zubotehnička škola (28.04.2023.), Arhitektonska tehnička škola (10.05., 12.05., 22.05.2023.), Druga ekonomska škola (po dva izvođenja 16.05. i 17.05.2023.), Srednja turistička škola Novi Beograd (22.05. i 23.05.2023.), Hemijsko prehrambena tehnička škola (23.05.2023.) za približno 430 učenika različitih razreda.

Vršnjačke edukacije

Tokom 2023. godine realizovana su tri ciklusa vršnjačkih edukacija na različite teme u kojima je 54 vršnjačkih edukatora sproveo 133 radionice sa učenicima osnovnih i srednjih škola.

- „Pobedi rizik“ edukativna kampanja usmerena na prevenciju ulaska mladih u organizovani kriminal. Realizovano je 59 radionica u 13 srednjih škola i dve osnovne sa učenicima osmog razreda, a približan broj učenika koji su prisustvovali radionicama je 1300. Radionice su sadržale elemente fokus grupnog intervjua, a informacije dobijene od učenika na ovaj način pratili su i beležili mentori koji su prisustvovali radionicama.
- „Znanjem do tolerancije 3“ je kampanja usmerena na unapređenje kapaciteta učenika da razumeju, uvažavaju i neguju različitost u praksi, te da u svom ponašanju neguju principe ravnopravnosti i tolerancije. Realizovano je 26 radionica u 14 srednjih i jednoj osnovnoj školi sa 4 odeljenja osmog razreda na inicijativu pedagoga škole.
- „Reciklaža za početnike“ je edukativna kampanja namenjena učenicima od prvog do četvrtog razreda osnovne škole. Kampanju su činile tri uzastopne radionice u jednom odeljenju u trajanju od 45 minuta. U osnovnim školama na teritoriji opštine Vračar realizovane su radionice u 16 odeljenja i to devet odeljenja drugog razreda, tri trećeg razreda i četiri četvrtog razreda. U kampanji su učestvovali četiri osnovne škole: „Jovan Miodragović“, „NH Siniša Nikolajević“, „Kralj Petar II“ i „Svetozar Marković“.

Stručni saradnici: Lidija Bukvić, Marija Radović, Marija Trajković, Iva Gajin, Marija Trajković, Aleksandra Čemerlić, Nina Trišić, Jovanka Dukić, Jelena Čergi, Nađa Mijalković

Supervizori: Lidija Bukvić, Marija Radović

Direktor programa: Marija Radović

CENTAR PODRŠKE ZA MLADE

Centar podrške za mlade predstavlja specijalizovan višekomponentni program namenjen mladima koji se nalaze u procesu osamostaljivanja. Kroz raznovrsne servise svakoj mladoj osobi se pruža individualizovani vid podrške, odnosno odgovara se na specifične, pojedinačne potrebe kako kroz individualne tako i kroz grupne aktivnosti. Centar podrške za mlade obuhvata: Klub za mlade, Servis za razvoj karijere, Servis za lični razvoj, Servis mentorstva, Psihološko savetovanje, Sekcije. U 2023. godini Centar podrške za mlade bio je aktivan kroz pet konkretizovanih servisa i sedam usluga podrške realizovanih od strane četvoro internih saradnika, četiri eksterna saradnika (mentora, psihoterapeuta)

i 14 volontera. Sa više od 300 aktivnosti i susreta preko 550 sati direktnog rada na različite načine osnaženo je preko 100 mladih.

Klub za mlade

U 2023. godini Klub za mlade realizovan je ukupno 47 puta, od toga je 34 puta realizovan u prostorijama In Centra (Cara Lazara 5-7), dok je 13 puta realizovan na različitim otvorenim i zatvorenim lokacijama u zajednici (Kolarac, Kalemegdan, muzeji, bioskopi, bilijar klub). Na aktivnostima Kluba prisustvovalo je ukupno 51 mladih prosečno 6.7 mladih po terminu održavanja Kluba. Aktivnostima Kluba za mlade se tokom 2023. godine pridružilo 27 novih mladih, dok je 24 starih učesnika. Ukupno posmatrano sa mladima je na aktivnostima Kluba kvalitetno provedeno preko 100 sati.

Sadržaj aktivnosti bio je raznovrstan i usklađen sa procenjenim potrebama, ali i iskazanim željama i interesovanjima mladih. Fokus je stavljen na socijalno-emocionalni razvoj mladih kroz realizaciju aktivnosti u kojima mladi imaju priliku da iskažu svoje stavove, razmene mišljenja, nauče neke nove informacije ali i praktične veštine, zatraže savet i daju savet drugim učesnicima. Osim toga mladima je ponuđen set zabavnih aktivnosti putem kojih su mogli da se dodatno socijalno umrežavaju. Sve realizovane aktivnosti možemo kategorizovati na sledeći način: edukativne radionice (6 puta), razvojne radionice (2 puta), praktične radionice (2 puta), kreativne radionice vođene od strane mladih (4 puta), diskusije na razne teme (5 puta), igranje društvenih igara (10 puta), gledanje filmova uz propratne diskusije (7 puta), vršnjačke edukacije – „Mladi za mlade“ (2 puta), posete muzejima (3 puta), ostale aktivnosti u zajednici (6 puta). Mladi su tokom godine otvoreno komunicirali zadovoljstvo ovom aktivnošću, pokazivali inicijativu u predlaganju i izboru pojedinih aktivnosti i aktivno učestvovali u diskusijama, analizama, kritikama. Grupna dinamika i odnosi među mladima tokom godine su se razvijali u pozitivnom smeru, neki od njih su se dodatno povezali i zblížili i ispoljavali inicijativu za organizovanje druženja i van aktivnosti Kluba. Svoje zadovoljstvo pokazali su i kroz dovodenje i uključivanje svojih prijatelja na aktivnosti. Posebno je ohrabrujući broj mladih iz sistema koji su se aktivno uključili u drugoj polovini godine.

Servis za razvoj karijere

Servis za razvoj karijere bio je aktivan kroz uslugu karijernog vođenja i grupnih treninga, čime je obuhvaćeno ukupno 67 mladih.

Uslugu karijernog vođenja dobilo je 24 mladih osoba, kroz 51 susret (preko 60 radnih sati). Sa još 6 mlade osobe (koje su u prethodno koristile uslugu karijernog vođenja) održavan je kontak i praćen je njihov karijerni razvoj uz sporadične konsultacije. Od 23 mladih sa kojima je rađeno, 16 mladih je napravilo pozitivnu promenu na svom karijernom putu: zaposlilo se, uspešno promenilo posao ili poziciju, dobilo željenu praksu itd.

Tokom godine realizovana su četiri grupna treninga na kojima je učestvovalo ukupno 43 mladih. Svaki trening realizovan je u trajanju tri radna dana po četiri radna sata, 12 radnih sati po treningu, ukupno 48 sati. Tri treninga bila su usmerena na podizanje zapošljivosti mladih, sa posebnim akcentom na mlade bez roditeljskog staranja, dok je jedan trening bio usmeren na razvoj mekih poslovnih veština.

Sumirani utisci i evaluacija koju su učesnici popunjavali nakon treninga pokazuju visok nivo zadovoljstva kvalitetom, sadržajem i atmosferom na treninzima.

Sportska sekcija

U skladu sa procenjenim potrebama mladih, njihovim interesovanjima ali i nastojanjima da se neguju zdravi stilovi življenja i uz uvažavanje benefita koje sport može doneti na polju fizičkog, socijalnog i emocionalnog razvoja u 2023. godini sportska sekcija je realizovana kao redovna aktivnost u dve sezone: proleće/leto i jesen/zima. Realizovano je ukupno 18 aktivnosti, pri čemu 14 na otvorenim lokacijama i četiri aktivnosti u zatvorenom prostoru. Sportskim aktivnostima prisustvovalo je ukupno 38 mladih, a prosečno je na aktivnosti bilo 6.8 mladih. Pojedinačne aktivnosti trajale su između dva i tri sata, tako da je sa mladima na taj način provedeno preko 45 sati.

Obuhvaćene su raznovrsne sportske aktivnosti kako bi bile što inkluzivnije za što veći broj učesnika. Realizovane su sledeće sportske aktivnosti: brzi hod, trčanje, planinarenje, igranje basketa i odbojke na pesku, vožnja bicikli i rolera, plivanje, stoni tenis, bilijar, razne igre. Pojedine aktivnosti su po želji mladih i ponavljane u okviru druge sezone. Mladi su na ovu aktivnost izrazito pozitivno reagovali, prijalo im je izmeštanje iz zatvorenog prostora i druženje kroz različite sportove.

Psihološko savetovanje

U skladu sa prepoznatim potrebama dve mlade osobe su koristile psihološkog savetovanja od partnerske organizacije GRIG. Tokom 2023. godine sa njima je realizovano 10 susreta, jedna mlada osoba je sa procesom završila (početkom marta), dok je kod druge proces koji je počeo u novembru i dalje u toku.

Servis mentorstva

Servis mentorstva u 2023. godini bio je aktivan kroz vršnjačko i instrumentalno mentorstvo.

Tokom 2023. godine bilo je aktivno dva para vršnjačkog mentorstva. Parovi su se viđali u periodu od januara do decembra 2023. godine, a realizovano je ukupno 34 susreta, odnosno zajedničkih aktivnosti mentora i mentija u trajanju oko 80 sati. Jedan par je proces formalnog mentorstva završio u decembru, dok je kod drugog zatvaranje planirano za početak 2024. godine. Osim susreta uživo komunikacija je održavana i telefonskim putem.

Instrumentalno mentorstvo realizovano je kroz podršku u učenju namnjenu deci i mladima koja se nalaze na hraniteljstvu. Ova nova usluga inicirana je od strane Centra za porodični smeštaj i usvojenje, te su septembra 2023. godine dogovoreni detalji, potpisan je sporazum o saradnji između CPSU-a i Cepore, selektovano 14 volontera – mentora. Ova grupa volontera je u periodu od oktobra do decembra 2023. godine sa 17 dece i mladih realizovala ukupno 126 susreta (oko 190 sati), pri čemu su pojedinačni susreti trajali između 1 i 2.5 časova.

Stručni saradnici: Marija Jovanović, Milica Milenković

Partnerska udruženja: Centar GRiG i Udruženje mladih Moj krug

Direktor programa: Marija Jovanović

CEPORIN OMLADINSKI CENTAR

Program volontiranja

CEPORA je registrovan organizator volontiranja pri Ministarstvu za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja RS od 2013. godine. Jednom godišnje raspisujemo konkurs za program volontiranja za rad sa decom i mladima bez roditeljskog staranja, a sam ciklus se realizuje u periodu od septembra do jula meseca (10 meseci).

U periodu od januara do juna 2023. godine realizovan je drugi deo ciklusa programa volontiranja u domovima za decu bez roditeljskog staranja, u kojima je aktivno učestvovalo 35 volontera. U skladu sa mapiranim potrebama volontera, organizovana je interna obuka „Reagovanje u izazovnim situacijama u radu sa decom i mladima“, U pitanju je dvodnevna obuka u trajanju od 8 sati (09.05 i 11.05), kojoj je prisustvovalo 16 volontera. Pored toga, održana je i jednodnevna radionica za jačanje kompetencija volontera na temu „Lični razvoj: emocionalna pismenost“, održana 15. juna takođe u trajanju od 3h. Kao i svake godine, 15. avgusta je otvoren poziv za novi ciklus Programa volontiranja. Na konkurs za volontiranje za rad sa decom i mladima bez roditeljskog staranja u sklopu Razvojno-preventivnog centra u 2023/2024. godini prijavilo se 105 pojedinaca. Ukupan broj primljenih volontera je 18, što u sumi sa onima koji su svoj volonterski angažman nastavili od prethodnih godina daje ukupan broj od 45 volontera. Volonteri su pripremljeni za rad tokom septembra i oktobra 2023. godine kroz 6 susreta teorijske i praktične obuke u trajanju od 16 radnih sati. Rad volontera praćen je sistemom supervizije koji obuhvata praćenje i podršku u realnom vremenu kroz refleksije nakon aktivnosti i izveštaje sa aktivnosti, kao i kroz individualne i grupne supervizijske susrete.

U sklopu Razvojno-preventivnog centra 2023. godine sa radom je počeo i program Podrške u obrazovanju deci i mladima koji se nalaze na smeštaju u domovima za decu bez roditeljskog staranja. Broj volontera koji je uključen u rad programa je 4. Nakon jednodnevne inicijalne obuke, volonteri su počeli sa svojim aktivnostima. U 2023. godini održan je jedan supervizijski susret sa ovom grupom volontera.

U sumi je tokom 2023. godine bilo aktivno 74 volontera koji su realizovali 2.576 volonterskih sati.

Treneri/supervizori volontera: Vesna Popović, Lidija Bukvić, Branislava Popović-Čitić

Koordinator: Iva Gajin

Program vršnjačkih edukacija

Program vršnjačkih edukacija podrazumeva sprovođenje radionica vršnjačkih edukacija na različite teme sa učenicima osnovne i srednje škole, a od strane prethodno obučених vršnjačkih edukatora.

Tokom 2023. godine realizovana su tri ciklusa vršnjačkih edukacija na različite teme, kroz tri obuke obučeno je 54 vršnjačkih edukatora koji su sproveli 133 radionice sa učenicima osnovnih i srednjih škola. Edukatori su obučeni za realizaciju tri teme:

- „Pobedi rizik“ edukativna kampanja usmerena na prevenciju ulaska mladih u organizovani kriminal. Obuka edukatora je održana 9. i 10. septembra za prvu i 16. i 17. septembra za drugu grupu edukatora. Ukupan broj edukatora koji su učestvovali u kampanji je 27.
- „Znanjem do tolerancije 3“ je kampanja usmerena na unapređenje kapaciteta učenika da razumeju, uvažavaju i neguju različitost u praksi, te da u svom ponašanju neguju principe ravnopravnosti i tolerancije. Obuka edukatora u trajanju od 12 sati realizovana je 21. i 22. oktobra u prostorijama Kancelarije za mlade Vračar. Obuci je prisustvovalo 15 edukatora. (Lidija Bukvić i Vesna Popović)
- „Reciklaža za početnike“ je edukativna kampanja namenjena učenicima od prvog do četvrtog razreda osnovne škole. Obuka za vršnjačke edukatore u trajanju od 12 sati je realizovana 23. i 24. septembra od 10 do 14 časova u prostorijama Kancelarije za mlade Vračar. Ukupno deset vršnjačkih edukatora prisustvovalo je obuci.

Rad edukatora podržavan je kroz aktivnosti monitoringa i supervizije. Tokom 2023. godine održano je 25 individualnih i 8 grupnih supervizijskih susreta sa vršnjačkim edukatorima.

Treneri vršnjačkih edukatora: Marija Radović, Iva Gajin, Lidija Bukvić, Vesna Popović

Koordinator: Marija Radović

Omladinska pozorišna trupa

Omladinsku pozorišnu trupu čini grupa mladih iz sistema socijalne zaštite, mladih iz zajednice, Ceporini volonteri iz različitih programa i Ceporini saradnici, koji pripremaju i izvode predstave na bazi metodologije primenjenog pozorišta.

Tokom 2023. godine odigrali su 20 izvođenja 3 predstave:

- Forum predstava „Da li si mogao drugačije“
5 učesnika (volonteri)
4 izvođenja (za učenike srednjih škola, za studente Fasper)
- Predstava „Propuštena šansa“
11 učesnika (mladi iz sistema, volonteri)
3 izvođenja (za hranitelje, za zaposlene u sistemu socijalne zaštite, za predstavnike OCD)
- Predstava „(Ne)vidljivi“
7 učesnika (mladi iz doma, volonteri)
2 izvođenja (za mlade iz sistema socijalne zaštite, volontere i javnost)
11 izvođenja (za učenike srednjih škola)

Stručni saradnici: Vesna Popović, Marija Radović, Lidija Bukvić, Iva Gajin, Teodora Janković

Koordinator: Marija Radović

Program mentorstva

Program mentorstva namenjen je podršci mladima u procesu osamostaljivanja. Obučeni mentori sparuju se sa mladima koji koriste servise Centra podrške za mlade i sa njima rade na prevazilaženju individualnih izazova, na povezivanju i jačanju pozitivnih iskustava, kao i širenju socijalne mreže. Od 2023. godine program mentorstva proširen je i na oblast podrške u učenju za decu i mlade bez roditeljskog staranja koji se nalaze na domskom i porodičnom smeštaju.

Tokom 2023. godine ukupno 16 mentora je volontiralo u udruženju. Dva mentora sprovodili su aktivnosti vršnjačkog mentorstva za mlade u zajednici, dok je 14 mentora sprovodilo aktivnosti instrumentalnog mentorstva za decu na hraniteljstvu.

Vršnjački mentori su dobili supervizijsku podršku kroz dva zajednička i šest individualnih susreta.

Mentori su obučeni za rad sa decom na hraniteljstvu kroz kroz 3 dana obuke (10 radnih sati) tokom septembra 2023.

Sprovođenje aktivnosti konitnuirano je praćeno od strane koordinatora programa kroz telefonske pozive (minimum jednom mesečno), mesečne izveštaje i grupne supervizijske sastanke. Održana su dva supervizijska sastanka svaki trajanja po tri sata na kojima je diskutovano o ključnim utiscima i pojedinim izazovima sa kojima su se mentori susretali.

Stručni saradnici: Marija Jovanović, Branislava Popović-Ćitić, Vesna Popović, Lidija Bukvić

Koordinator: Marija Jovanović

PROGRAM MEĐUNARODNE SARADNJE

Program međunarodne saradnje namenjen je unapređenju sistema i prakse u domenu brige o mladima i sprovodi se kroz realizaciju međunarodnih projekata saradnje. Tokom 2023. godine inicirali smo i održavali saradnju sa 12 organizacija/institucija i aktivno realizovali aktivnosti na 4 projekta čiji je CEPORA nosilac.

Tokom 2023. godine saradivali smo, na iniciranju i realizaciji međunarodnih projekata, sa sledećim organizacijama i institucijama van teritorije Srbije:

1. Associazione Uniamoci Onlus, Palermo (Italija)
2. Osnovna sola Dante Alighieri, Izola (Slovenija)
3. Udruga Praktikum – Centar za djecu i mlade, Zagreb (Hrvatska)
4. Empiria teatar, Zagreb (Hrvatska)
5. Centar za podršku zajednicama, stručnjacima, obitelji, mladima i djeci za kvalitetniji i cjelovitiji život „Fice Hrvatska“, Zagreb (Hrvatska)
6. Centar modernih znanja, Banja Luka (Bosna i Hercegovina)
7. Centar za bezbjednosna, sociološka i kriminološka istraživanja Crne Gore „Defendologija“, Nikšić (Crna Gora)
8. Udruženje penologa regije Banja Luka (Bosna i Hercegovina)
9. Udruga „Igra“ za pružanje rehabilitacijsko-edukacijske i psihosocijalno-pedagoške pomoći, Zagreb (Hrvatska)
10. Kinderperspectief, Zvole (Holandija)

Na realizaciji međunarodnih projekata saradivali smo sa sledećim organizacijama i institucijama iz zemlje:

1. Institut za pedagoška istraživanja, Beograd
2. Centar za zaštitu odojčadi, dece i omladine, Beograd

Tokom 2023. godine, u sklopu programa međunarodne saradnje realizovane su aktivnosti u sklopu projekata:

- DIVERSITY REVOLUTION: From value to practice (Strateško partnerstvo u oblasti mladih Erasmus+ programa Evropske unije)

Tokom februara 2023. godine predat je srednjoročni izveštaj (interim report). U aprilu (20.04.) održan je transnacionalni projektni sastanak (TM2 – interim meeting) u Palermu, u koordinaciji organizacije Associazione Uniamoci Onlus. Sastanku su prisustvovala po dva predstavnike svake partnerske organizacije (Institut za pedagoška istraživanja, Osnovna škola Dante Aligieri Izola, Uniamoci Onlus). Tokom godine održano je 5 internih i eksternih projektnih sastanaka. Kompletirane su prva (znanje) i druga kolekcija (procena) publikacije, a započeto je sa uređivanjem treće kolekcije (dobra praksa).

- TOUCH: Theatre Outreach: Unraveling Connections in Humans (projekat Kreativne Evrope Evropske unije)

Tokom 2023. godine realizovane su centralne aktivnosti projekta, kreirana je međunarodna inkluzivna pozorišna predstava na bazi metodologije pozorišta na terenu odnosno primenjenog pozorišta. U kreiranju su učestvovali mladi bez roditeljskog staranja iz Srbije, mladi nezaposleni iz Hrvatske i osobe sa invaliditetom iz Italije kao i volonteri partnerskih organizacija na projektu. Kreirana predstava izvedena je 6 puta na međunarodnoj turneji u Beogradu, Zagrebu i Palermu, kao i 31 put za učenike srednjih škola u ova tri grada. Izrađeni su video snimci koji sumiraju iskustva i efekte na učesnike. U pripremi je publikacija koja prati kreiranje koprodukcije i daje smernice za praktičare iz oblasti kulture i umetnosti za rad sa osobama iz različitih osetljivih grupa kroz ovu metodologiju. Kreiran je sajt projekta. Održan je interim sastanak sa članovima svih partnerskih organizacija u oktobru u Zagrebu.

- Let's process some drama (projekat saradnje u oblasti mladih podržan kroz Erasmus+ program Evropske unije)

Započeto je sa realizacijom projekta i održan je prvi timski sastanak u Zagrebu, tokom oktobra 2023. godine i postavljen je detaljan plan aktivnosti projekta za prvu godinu realizacije.

- ISKUSI: Istrajnost kao preduslov uspeha (projekat mobilnosti mladih podržan od strane Erasmus+ programa Evropske unije)

Projekat je u celosti realizovan tokom 2023. godine. Od 10. do 17. avgusta realizovana je na Tari omladinska razmena pod nazivom „ISKUSI: Istrajnost kao preduslov uspeha“. Na omladinskoj razmeni učestvovalo je ukupno 20 mladih sa smanjenim mogućnostima (mladi bez roditeljskog staranja, mladi sa invaliditetom, mladi iz ruralnih krajeva, mladi koji se nalaze u NEET situaciji) 10 mladih iz Srbije i 10 mladih iz Hrvatske (partnerska organizacija FICE Hrvatska). Radni deo

obuhvatao je dva tipa aktivnosti – radionice usmerene na lični razvoj i sportske radionice, a sve sa ciljem jačanja ličnih snaga učesnika koje doprinose razvoju istrajnosti u susretu sa izazovima. Kroz dnevne refleksije i završnu evaluaciju učesnici su izrazili izrazito visok nivo zadovoljstva realizovanim aktivnostima i celokupnim boravkom na omladinskoj razmeni.

Dodatno, tokom 2023. godine smo dobili Akreditaciju za projekte mobilnosti u oblasti mladih u sklopu Erasmus+ programa Evropske unije, čime smo osigurali kontinuiran rad u oblasti mobilnosti mladih i omladinskih radnika za period 2024 – 2026.

Stručni saradnici: Marija Jovanović, Marija Trajković, Branislava Popović-Ćitić, Lidija Bukvić, Iva Gajin, Vesna Popović

Direktor programa: Lidija Bukvić

PROGRAM PROFESIONALNOG USAVRŠAVANJA

Program profesionalnog usavršavanja usmeren je na podršku stručnjacima koji sprovode direktan rad sa decom i mladima. Sprovodi se kroz organizaciju i realizaciju obuka, konferencija, okruglih stolova, ali i kroz deljenje našeg iskustva kroz učešće na različitim događajima namenjenih stručnjacima.

Obuke za OCD

- Na poziv Trag fondacije, realizovali smo dve trening sesije (18.03. i 01.04.) u okviru programa obuke Mobilizacija lokalnih resusa, gde smo, kao jedna od najuspešnijih organizacija, predstavili naše dosadašnje rezultate u oblasti prikupljanja sredstava u zajednici. U treningu je učestvovalo preko 20 organizacija civilnog društva podržanih u okviru različitih ACT programa – Zajedno za aktivno građansko društvo. Trening sesije je vodila Branislava Popović-Ćitić.
- Na poziv udruženja građana Kokoro iz Bora, održali smo obuku za uvođenje programa vršnjačkog mentorstva: trodnevni trening (sedam trening sesija, 18 sati) za vršnjačke mentore – učenike srednjih škola (11.03-13.03) i jednodnevni trening (tri trening sesije, šest sati) za koordinateure programa vršnjačkog mentorstva – nastavnike srednjih škola (14.03). Na treningu je učestvovalo 15 učenika i 5 nastavnika. Trening su vodile Lidija Bukvić i Marija Jovanović.
- U sklopu programa obuke omladinskih lidera/ki koju organizuje NAPOR, naši treneri su akreditovani za sprovođenje modula 2 obuke „Osnove komunikacije i prihvatanja različitosti“. Obuka je realizovana kroz onlajn susrete sa učesnicima i kroz uživo susrete održane od 18. do 21. maja 2023. godine u Sremskim Karlovcima. Obuci je prisustvovalo 19 učesnika. Obuku su vodile Lidija Bukvić i Vesna Popović.
- Na inicijativu NAPOR-a i GIZ-a, naši saradnici su osmislili i održali trening „Procena potreba mladih u ruralnim sredinama“ za organizacije i predstavnike omladinskih odbora iz 10 gradova iz Srbije. U pitanju je dvodnevni trening, održan 27. i 28. oktobra. U osmišljavanju treninga učestvovala su Branislava Popović-Ćitić, Lidija Bukvić i Marija Trajković, a trening su održale Lidija Bukvić i Marija Trajković.

Obuke za škole

- U sklopu programa stručnog usavršavanja zaposlenih u obrazovanju Zavoda za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja imamo 3 akreditovana programa. U pitanju su programi „Kako do prevencije problema ponašanja učenika: od teorije do prakse“, „Kontrola ljutnje – edukativne radionice za učenike“ i Prevencija diskriminacije kroz forum teatar“.
- Tokom 2023. godine realizovana su dva seminara “Kontrola ljutnje – edukativne radionice za učenike” u Kragujevcu, u organizaciji Centra za obrazovanje Kragujevac, sa ukupno 29 učesnika. Jedan seminar realizovan je u OŠ “Dragiša Luković Španac” sa 16 učesnika, dok je drugi sproveden u Prvoj tehničkoj školi sa 13 učesnika.

Aktivnosti za studente

- Na poziv Univerziteta u Beogradu – Fakulteta za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, izveli smo forum predstavu „Da li si mogao drugačije?“ za studente četvrte godine osnovnih akademskih studija studijskog programa Prevencija i tretman poremećaja ponašanja (12 studenata), u okviru predmeta Primenjeno pozorište u radu sa decom i omladinom (09.05)
- Na poziv Univerziteta u Beogradu – Filozofskog fakulteta, održali smo radionicu za studente četvrte godine osnovnih akademskih studija studijskog programa Sociologija, u okviru predmeta Sociologija mentalnih poremećaja (15.05)

Stručna/radna praksa

- U saradnji sa Univerzitetom u Beogradu – Fakultetom za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, organizovali smo stručnu praksu za troje studenata master akademskih studija (studijski program Defektologija, modul Prevencija i tretman poremećaja ponašanja), u periodu od februara do juna 2023. godine (u trajanju od 90 sati).
- U okviru programa podsticanja zapošljavanja mladih „Moja prva plata“, koji finansira Nacionalna služba za zapošljavanje, organizovali smo program prakse za jednog stručnog saradnika, u trajanju od devet meseci (od 30.12.2022. do 29.09.2023. godine) u cilju njegovog osposobljavanja, odnosno sticanja znanja, veština i kompetencija za samostalan rad na poziciji projekt menadžera.

Organizovanje konferencija i tribina

- „Da se život i zakon slože – unapređenje postinstitucionalne podrške mladim odraslim u sistemu socijalne zaštite“ (Beograd, 25.04), akreditovana kao tribina u Komori socijalne zaštite
- Diskusija sa studentima „Mladi protiv organizovanog kriminala“ (Beograd, 01.11.) – predstavljanje istraživačkih nalaza i diskusija sa budućim stručnjacima

Aktivno učešće na konferencijama

- Tribina „Prevencija zavisničkih ponašanja – potrebe i mogućnosti“ (Beograd, 27.04.), u okviru projekta „Problem zavisnosti u savremenom društvu – perspektive u prevenciji i tretmanu“,

organizator Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, učesnik Marija Jovanović

- Okrugli sto „Realni problemi u hraniteljstvu“ (Beograd, 17.05.), povodom Međunarodnog dana porodice, organizator Udruženje hranitelja Beograd, učesnik Lidija Bukvić
- Okrugli sto „Gde je mesto omladinskom radu u sektoru zapošljavanja?“ (Beograd, 03.07), organizator NAPOR, učesnik Marija Jovanović
- Nacionalna Euroguidance konferencija „Karijerno vođenje i savetovanje u Republici Srbiji i Evropi“ (Beograd, 25.10) u organizaciji Fondacije TEMPUS, učesnik Marija Jovanović
- Diskusija „Zdrav um, zdravo društvo: filantropija u praksi“ (Beograd, 23.11), u organizaciji Trag fondacije, učesnik Marija Jovanović

Prisustvo konferencijama

- Konferencija „Predstavljanje rezultata istraživanja o romskim domaćinstvima u neformalnim naseljima“ (Beograd, 12.04.), povodom Međunarodnog dana dece u uličnoj situaciji, organizator Centar za integraciju mladih, prisustvovali: Lidija Bukvić, Iva Gajin
- Nacionalna konferencija „Moja karijera na putu do heroja: inovativni pristup u zapošljavanju i zapošljivosti NEET mladih“ (Novi Sad, 27.06), u organizaciji NAPOR, prisustvovala Marija Jovanović
- Seminar „Borba protiv korupcije – prepoznavanje, prijavljivanje i prevazilaženje izazova“ (Beograd, 29.06), u organizaciji KOMS i OEBS, prisustvovala: Marija Jovanović i Lidija Bukvić
- Deveta nacionalna naučno-stručna konferencija sa međunarodnim učešćem „Kulturom protiv nasilja“ (Beograd, 02-04.07), u organizaciji BAZAART, prisustvovali: Lidija Bukvić i Vesna Popović
- Nacionalna Euroguidance konferencija „Karijerno vođenje i savetovanje u Republici Srbiji i Evropi“ (Beograd, 25.10), u organizaciji Fondacije TEMPUS, prisustvovala Iva Gajin
- Konferencija „Forum omladinske politike - Mladi. Mir. Bezbednost“ (Beograd, 23.11), u organizaciji KOMS, prisustvovala Nevena Jarić

Stručni saradnici: Marija Trajković, Lidija Bukvić, Marija Radović, Vesna Popović, Branislava Popović-Čitić, Iva Gajin

Direktor programa: Marija Trajković

PROGRAM NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA

Program naučno-istraživačkog rada usmeren je na osiguranje naučne zasnovanosti naših aktivnosti i širenja baze znanja o ciljnim grupama sa kojima radimo različitim interesnim grupama.

Istraživanja

- Kvalitativno istraživanje u sklopu edukativne kampanje „Pobedi rizik“ usmerene na prevenciju uključivanja mladih u organizovani kriminalitet. Tokom septembra i oktobra u okviru edukativne kampanje „Pobedi rizik“ realizovano je 86 radionica sa 2.322 učenika srednjih škola u Beogradu. Radionice su realizovane uz elemente fokus grupnih intervjua, uz nastojanje da se sagledaju opažanje i stavovi učenika prema organizovanom kriminalu, da se ispita percepcija rizika, mehanizama i posledica uključivanja u organizovani kriminal, kao i da se stekne uvid u način

opažanja dostupne mreže podrške u zajednici i mogućnosti za unapređenje društva i smanjenje stope organizovanog kriminala. Rezultati istraživanja predstavljeni su na događaju organizovanom 01.11. u Velikoj sali GO Vračar.

Publikacije u naučnim publikacijama/ na naučnim konferencijama

1. Trajković, M., Popović-Ćitić, B., & Mijatović, L. (2023). Factors of a sense of school belonging: Bronfenbrenner's theoretical model as a starting framework for interpretation. *Teme*, 47(2), 371-384. <https://doi.org/10.22190/TEME220805024T>
2. Kovačević-Lepojević, M., Trajković, M., Popović-Ćitić, B., & Bukvić, L. (2023). Through an atmosphere of fairness to safer schools. In M. Radulović, & M. Trajković (Eds.), *Towards a more equitable education: From research to change* (pp. 128-135). Institute for Educational Research.
3. Trajković, M., Popović-Ćitić, B., & Bukvić Branković, L. (2023, March 31 – April 2). Intercultural sensitivity of primary and secondary school students in Belgrade: Gender and age specificities [Conference presentation abstract, p. 89]. XXIX scientific conference: Empirical studies in psychology, Belgrade, Serbia.
4. Bogičević, D., Popović-Ćitić, B., Bukvić Branković, L., Trajković, M., & Kovačević-Lepojević, M. (2023, March 31 – April 2). School engagement of high school students: Gender and age differences [Conference presentation abstract, p. 118]. XXIX scientific conference: Empirical studies in psychology, Belgrade, Serbia.
5. Bogičević, D., Bukvić, L., Popović-Ćitić, B., & Trajković, M. (2023, September 29-30). Teachers' disciplinary practices and prosocial behavior in high school students [Conference presentation abstract, p. 69]. 19th international conference Days of Applied Psychology – Transformative processes in society, environment, organization, and mental health practice, Niš, Serbia.
6. Popović-Ćitić, B., Trajković, M., Bukvić, L., Kovačević-Lepojević, M. Paraušić Marinković, A., Kovačević, M., & Bogičević, D., (2023, October 27-28). Cultural competencies in education: Results from self-assessment of high school teachers [Conference presentation abstract, pp. 133-134]. XII International scientific conference, Special Education and Rehabilitation Today, Belgrade, Serbia.
7. Kovačević-Lepojević, M., Trajković, M., Popović-Ćitić, B., Bukvić, L., & Mijatović, L. (2023, October 26-28). Relevance of parental monitoring strategies in explanation of externalising behaviour problems in adolescence: Mediation of parental knowledge [Conference presentation abstract, pp. 145-146]. *Current Trends in Psychology 2023*, Novi Sad, Serbia.
8. Bogičević, D., Bukvić Branković, L., Trajković, M., & Popović-Ćitić, B. (2023, October 26-28). Student engagement and prosocial behavior in high school students [Conference presentation abstract, pp. 115-116]. *Current Trends in Psychology 2023*, Novi Sad, Serbia.
9. Bukvić, L. i Popović-Ćitić, B. (2023). Resursi za izgradnju rezilijentnosti kod mladih. *Beogradska defektološka škola*, 29(2), 61-74.
10. Trajković, M., Popović-Ćitić, B., Bukvić Branković, L., Kovačević-Lepojević, M. i Paraušić Marinković, A. (2023). Kulturalne kompetencije u obrazovno-vaspitnoj praksi: samoprocena nastavnika srednjih škola. U Z. Šaljić, S. Dubljanin i A. Pejatović (Ur.), *U potrazi za kvalitetnim obrazovanjem i vaspitanjem: izazovi i moguća rešenja* (str. 157-160). Univerzitet u Beogradu – Filozofski fakultet, Institut za pedagogiju i andragogiju i Pedagoško društvo Srbije.
11. Bogičević, D. i Popović-Ćitić, B. (2023). Prevencija delinkvencije dece: mogući pravci delovanja. U A. Đurić Zdravković, S. Antić, i J. Maksić (Ur.), *Intervencije u ranom detinjstvu i predškolstvu* (str. 73-80). Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju.

-
12. Popović-Ćitić, B., Bukvić Branković, L., i Trajković, M. (2023, 16-19 februar). *Razumevanje procesa rezilijentnosti iz ugla multisistemskog modela* [rezime saopštenja sa skupa, str. 102]. Dani defektologa Srbije, Zlatibor, Srbija.
13. Bogićević, D., i Popović-Ćitić, B. (2023, 16-19 februar). *Značaj školske angažovanosti učenika za prevenciju problema ponašanja* [rezime saopštenja sa skupa, str. 101]. Dani defektologa Srbije, Zlatibor, Srbija.

Naučni saradnici: Branisalva Popović-Ćitić, Marija Trajković, Lidija Bukvić, Marina Kovačević-Lepojević, Luka Mijatović, Ana Paraušić, Slađana Đurić

Direktor programa: Marija Trajković